

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Pauli Laymanni e Societate Iesu Jus Canonicum
Commentario Perpetuo Explicatum**

Et Uberi Non Minus Ac Varia Qvam Clara Et Solida Doctrina Illustratum

Commentarius In Librum III. Decretalium

Laymann, Paul

Dilingae, 1698

Capitulum XIV. Ex parte.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62482](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62482)

seat in præjudicium conjugis ignorantis, seu non consentientis, videtur tamen valere quoad præjudicium profitentis, seu quatenus erat in potestate ipsius, vovete continentiam quoad debitum non petendum, & non transeundum ad alias nuptias post mortem conjugis, ut dixi *inc. 3. hoc tit.*

CAPITULUM XIII.

Ad Apostolicam.

PARAPHRASIS.

Cum vir & uxor per carnalem copulationem veluti una caro effecti sint, non potest unus eorum ad monasterium suscipi, nisi etiam alter continentiam voveat; imò verò Religionem ingredi debet, nisi eam aetatem habeat, ut sine periculo incontinentiæ (secundum Episcopi judicium) permaneat. Ita etiam habetur *in c. 4. hoc tit.* Vide Sanchez *l. 9. de mat. d. 35. n. 25.*

CAPITULUM XIV.

Ex parte.

PARAPHRASIS.

Episcopus Lugdunensis proposuit Innoc. III. quod mulier quædam coram duobus Abbatibus, solemnibus benedictione sub celebratione Missæ, uti fieri convenit, viduitatis velum assumpserit; postea nobilis vir comparuit, qui eam mulierem per nuntios sibi, verbis de præsentem, interposita arrha se desponsasse proposuit, mulier interrogata ab Episcopo, confessæ est, se in eum consensisse; sed quia audivit, eum leprosum esse, ab ipso recessisse. Respondit Papa, etsi videri posset matrimonium, si inter legitimas personas, verbis de præsentem, contractum sit, ijs viventibus in nullo casu dissolvi posse, ita ut ad secundas nuptias alteri liceat transire, etiamsi unus conjugum fieret hæreticus, & fideli cohabitare nollet sine con-

tumelia Creatoris, excepto, si ex divina revelatione, quæ omnem Legem superat, aliud cognoscatur, qua ratione de Sanctis quibusdam legitur, eos à conjugibus recessisse. Veruntamen cum recedendum non sit ab antecessorum Pontificum vestigijs, qui consulti responderunt, si matrimonium contractum consummatum non sit, licere alteri conjugum, altero inconsulto, Religionem profiteri, ita, ut ille ex eo tempore liber possit ad aliud transire matrimonium; idè hoc idem in casu isto servandum, non obstante, quod falsa fuerit causa lepræ, ob quam mulier ad susceptionem veli inducta fuit, cum sine tali causa, Religionis intuitu, profiteri potuisset. Porro tamen si mulier illa per solennem veli susceptionem habitum Religionis induisse videatur, si tamen dicat, se castitatis duntaxat concepisse propositum, & idè in domo privata manere velle, in hoc casu consummandum ei esse matrimonium, præterquam, si votum Religionis ingrediendæ edidisset, tunc enim compelli poterit, ut relicto sæculo Religionem ingrediatur.

SUMMARIUM.

Utrum per Lepram, Hæresin, vel Votum solvatur Matrimonium?

Notandum primò. Matrimonium contrahi potest inter absentes per nuntium, seu procuratorem. *L. Mulierem s. ff. de ritu nupt.*

Notandum secundò. Non est justa causa solvendi desponsationem verbis de præsentem factam, seu matrimonium ratum, si conjux postea intelligit, conjugem esse leprosum, docui *L. s. r. 10. p. 2. c. 4. n. 2.* at tamen sponsalia de futuro ob hanc causam solvi posse, dixi *eodem tractatu p. 1. c. 10.*

Notandum tertio. Etsi alter conjugum in hæresin incidat, & sine contumelia Creatoris fideli cohabitare nolit, non tamen solvitur inter eos matrimonium quo-

Ggg 3

ad

ad vinculum, divortium tamen, quoad
thorum, & cohabitationem institui potest,
ac debet. Ita habetur *in c. quanto 7. de di-
vortijs & dixi eodem t. p. 2. c. 2. n. 5. &
tradit Glossa hic v. ratum.*

Notandum quartò, Lex privata inspi-
rationis præjudicat legi publicæ, uti etiam
habetur *in c. 2. canã 19. q. 2.* nam Spiritus
Sanctus à certis regulis, seu legibus, etiam
Divinæ dispositionis (circa ea, quæ juris
naturalis, aut per se bona vel mala non
sunt) non dependet, quò minus ab ijs re-
cedere possit; quare licet matrimonium ex di-
vina institutione individuum vitæ socia-
tem postulet, tamen Spiritus Sancti speciali
vocatione fieri potest, ut aliquis uxorem et-
iam invitam relinquere debeat.

Notandum quintum. Si vir, vel mulier
post matrimonium ratum nondum consum-
matum Religionis votum edat, ingrediendæ,
aut profitendæ, illud observare debet,
quia licitè potest, consequenter debet. Vide,
quæ dicuntur *in c. commissum de spons.*

CAPITULUM XV.

Constitutus.

PARAPHRASIS.

Quidam acolythus puellam uxorem duxit,
& matrimonium consummavit, postea ve-
rò exortà discordiã inter ipsum, & amicos
uxoris, ea alteri viro adhæsit: at verò a-
colythus ille Ordinem Sacerdotij accepit,
& monachus Cisterciensis factus est. Hoc
intellecto mandat Innoc. Episcopo, ut
mulier à dicto viro recedere, atque ma-
ritum priorem monachum effectum, su-
am professionem implere per censuram
compellat.

Notandum. Si uxor adulterium com-
mittat, maritus innocens sacrum Ord-
inem suscipere, & Religionem profiteri po-
test; non tamen solvitur matrimonium, si
consummatum fuit, quoad vinculum, &
ideò uxor alium virum ducere non potest.

*Ita hic & in c. 4. de divortijs & docui eodem
t. 10. p. 3. c. 7. n. 12.*

CAPITVLVM XVI.
Veniens.

PARAPHRASIS.

L. Maritus cum dudum profectum ce-
cepisset Religionis, illud exequi volens
pluribus præsentibus Sacerdotibus in-
terit apud uxorem, ut assentiretur, ut
rogavit Sacerdotes, ne significarem ma-
lieri, si licentiam daret, quòd & ipsa po-
stea monasterium ingredi debere: ubi
niquè dixit maritus, nisi licentiam impe-
traret ab ipsa, quòd eidem, & non ma-
do inutilem se reddere velle: tunc ma-
lier precibus, & fletibus mariti, impo-
stantium devicta, caput ejus manu in
altari supposuit, atque ita ea profes-
tonsus fuit, & monasterium ingressa.
atque finito probationis anno professio-
mulier autem in sæculo adultera com-
missit. Super hoc casu consultus est In-
noc. III. utrum illi L. in monasterio pe-
manere liceat. Respondet Papa, & man-
dat quibusdam delegatis, ut L. maritum
in monasterio manere permittant, quia
licet ipse mulierem captiosè circumve-
nerit, ut assensum daret, quia tamen
ipsa caput ejus altari supposuit, & po-
stea in adulterium lapsa est, maritum vo-
vocare non potest, cum intentio pro-
feris, atque petitio per fornicationem ce-
ceptionem repelli possit, præsertim cum
ante fornicationem admittam maritum
revocare intermiserit.

SUMMARIUM.

1. Licentia uxoris v. g. dolo obtem-
perat ad validam mariti profes-
sionem.
2. Doctrina Innocentij de libello for-
mido contra Religiosum, casu quo in
ro externo actio contra eum in-
hæret.